

**ARACI KURUM
SEKTÖRÜNÜN
FİNANSAL VERİLERİ**

ARACI KURUM SEKTÖRÜNÜN FİNANSAL VERİLERİ

**2006'da 99, 2007'de 98
aracı kurumun verileri
toplaştırılmıştır.**

Bu bölümde incelenen veriler, 2006 yılı için 99, 2007 yılı için ise 98 aracı kurumun Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına göre hazırlanmış ve bağımsız denetimden geçmiş finansal tabloları toplulaştırılarak elde edilmiştir. Ancak 2007 yılında incelenen kurumların bir tanesi, SPK'dan aldığı izin doğrultusunda mali yılını Kasım sonu olarak değiştirmiştir. Dolayısıyla bu kurumun 2007 verileri Aralık ayı yerine Kasım sonu itibariyledir.

BİLANÇO ANALİZİ

Aktifler %43 büyümüştür.

Aracı kurumların toplam aktifleri, bir önceki yılda 2,7 milyar YTL (1,9 milyar \$) iken, 2007 sonunda %43'lük artışla 3,8 milyar YTL'ye (3,3 milyar \$) ulaşmıştır.

**Dönen varlıklar, aktiflerin
%88'ini oluşturmaktadır.**

2007 sonunda, sektör aktiflerinin %88'ini dönen varlıklar oluşturmuştur. Sektörün yapısı 2006'ya göre daha da likit hale gelmiştir.

VARLIKLAR

Dönen Varlıklar

**Hazır değerlerin aktiflerdeki
payı artmıştır.**

Dönen varlıkların hazır değerler kaleminde önemli bir değişim gerçekleşmiştir. 2006 sonuna göre iki katın üzerinde artış gösteren hazır değerler, 2007 sonunda 1,3 milyar YTL'ye ulaşmıştır. Özellikle bankalar kalemindeki iki katlık artış hazır değerlerin öne çıkmasına sebep olmuştur. Buradaki farkın yaklaşık %71'ini tek bir aracı kurum yaratmıştır. Böylelikle hazır değerler, tüm varlık kalemleri içindeki payını 2006 yılına göre 12 puan artırarak %34'e çıkarmıştır.

Menkul kıymetlerde ise, 2006 yıl sonuna göre %24'lük artış olmasına karşın, toplam varlıklar içindeki payı 4 puan düşerek %24'e gerilemiştir. Menkul kıymetler kaleminin artışı, bir aracı kurumun, ihraç edilen bir özel sektör tahvilini tahsisli olarak satın almasını yansıtmaktadır.

Aracı Kurumların Portföy Dağılımı (Milyon YTL)					
Yatırım Araçları	31.12.2006	31.12.2007	Değişim	2006	2007
				Dağılım	Dağılım
Repo ve Mevduat	547.1	1,191.1	117.7%	42.3%	56.4%
DİBS	455.9	575.1	26.1%	35.2%	27.2%
Hisse Senetleri	251.2	267.3	6.4%	19.4%	12.6%
Diğer	40.5	79.3	95.9%	3.1%	3.8%
Toplam	1,294.7	2,112.7	63.2%	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Aracı kurumların aktiflerinde menkul kıymetler ve hazır değerler kalemlerinin dağılımı, sektörün portföy tercihini göstermektedir. Buna göre aracı kurum varlıklarının %56'sını repo ve mevduat, %27'sini DİBS'ler, %13'ünü hisse senetleri, %4'ünü ise diğer yatırım araçları oluşturmaktadır.

Aracı kurumların portföy ağırlığının bir önceki sene olduğu gibi 2007 sonunda da repo ve mevduatta bulunduğu görülmektedir. Bununla beraber, devlet iç borçlanma senetlerine (DİBS) yapılan yatırımlar bir önceki seneye göre %26 artarak 575 milyon YTL olmuştur.

İncelenen 98 aracı kurumun portföyleri için yapmış oldukları hisse senedi işlemleri 2007 yılında 37 milyar YTL seviyesindedir. Diğer taraftan portföylerinde tuttıkları hisse senetlerinin toplam değeri ise bir önceki yıla göre %6'lık artış ile 267 milyon YTL olmuştur. Bu tutar İMKB'de işlem gören şirketlerin halka açık kısımlarının %0,3'üne (binde 3) denk gelmektedir.

Aracı kurumların portföylerinde bulundurdıkları hisse senetlerini ortalama elde tutma süresi, kurum portföyü için yapılan toplam hisse senedi işlem hacminin, dönemin ortalama hisse senedi portföy büyüklüğüne oranlanması ile bulunmaktadır. Bu durumda aracı kurumlar 2007 yılında portföylerinin 157 katı kadar işlem gerçekleştirirken, portföyleri 78 defa değişmiştir. Bir başka deyişle, sektörün ortalama olarak hisse senedi portföyünü elde tutma süresi 5 gündür.

Ticari alacaklar kalemi, %20'lik artış ile 968 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Ticari alacaklar hesabı altında üç önemli kalem bulunmaktadır; Takasbank'tan alacaklar, müşterilerden alacaklar ve kredili müşterilerden alacaklar.

Takasbank ve müşterilerden alacaklar hesapları takas işlemleriyle ilgilidir. Takasbank'tan alacaklar %29 artışla 253 milyon YTL'ye, müşterilerden alacaklar ise yaklaşık 3 katlık artış ile 152 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Takas işlemleriyle ilgili bu iki hesabın toplamı 404 milyon YTL'dir.

Aktifte yer alan takas alacaklarına karşılık, bilançonun pasif tarafındaki kalemler ise Takasbank'a borçlar ve müşterilere borçlardır. Takasbank'a borçlar 2006 sonuna göre %25 artarak 185 milyon YTL'ye ulaşırken, müşterilere borçlar %77'lik artışla 305 milyon YTL'ye çıkmıştır.

Kredili müşterilerden alacaklar ise aracı kurumların yatırımcılara menkul kıymet işlemleri için verdikleri kredileri göstermektedir. Bu hesap 2007 yılında %2 düşüşle 491 milyon YTL'ye gerilemiştir. "Aracı Kuruluşların Faaliyetleri" bölümünde müşterilere kullanılan kredi bakiyesinin %3 artarak 492 milyon YTL olduğu görülmektedir. Aradaki fark, tahakkuk eden

Sektör portföyünün %56'sını repo ve mevduat olarak değerlendirmiştir.

Borsada işlem gören hisse senetlerinin %0,3'üne aracı kurumlar sahiptir.

Aracı kurumlar hisse senetlerini ortalama 5 gün ellerinde tutmaktadır.

Ticari alacaklar 968 milyon YTL'dir.

Takas alacakları 404 milyon YTL...

...takas borçları 490 milyon YTL'dir.

Kredili müşterilerden alacaklar 491 milyon YTL olmuştur.

faizin dahil olup olmamasından ve bilanço kalemlerine başka küçük kalemlerin dahil edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Ödünç piyasası teminatları azalmıştır.

Kısa vadeli ticari alacıklardan ödünç alınan menkul kıymetler için verilen teminatlar hesabı, ödünç pay senedi piyasasında yapılan işlemler için verilen teminatların takip edildiği bir hesaptır. Raporumuzun "Türkiye Sermaye Piyasası" bölümünde belirtildiği üzere, ödünç pay senedi piyasası işlemlerinde 2006 yılına göre yaklaşık iki katlık hacim artışı gerçekleşmiştir. Bu artışa rağmen, teminatlar 2007 sonu itibarıyla önceki yıla kıyasla gerileyerek 7 milyon YTL'den 396.000 YTL'ye inmiştir.

Bir diğer önemli değişim, ilişkili taraflardan alacaklar kaleminde gerçekleşmiştir. Bir önceki seneye göre %63'lük artış gösteren bu kalem, 30 milyon YTL seviyesindedir. Buradaki artışın yarısı bir aracı kurumun kendi ortağına verdiği kurumsal finansman hizmetleri ile başka bir aracı kurumun yine kendi ortağına vermiş olduğu borçtan kaynaklanmaktadır.

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon YTL)				2006	2007
Varlıklar	31.12.2006	31.12.2007	Değişim	Dağılım	Dağılım
I. DÖNEN VARLIKLAR	2,291.1	3,377.3	47.4%	85.3%	87.9%
A. Hazır Değerler	593.4	1,307.8	120.4%	22.1%	34.0%
B. Menkul Kıymetler (net)	742.3	921.6	24.2%	27.6%	24.0%
C. Ticari Alacaklar (net)	805.5	967.9	20.2%	30.0%	25.2%
D. İlişkili Taraflardan Alacaklar (net)	17.8	30.0	68.9%	0.7%	0.8%
E. Diğer Alacaklar (net)	105.7	95.7	-9.4%	3.9%	2.5%
F. Ertelenen Vergi Varlıkları	0.9	0.6	-36.1%	0.0%	0.0%
G. Diğer Dönen Varlıklar	25.6	53.6	109.3%	1.0%	1.4%
II. DURAN VARLIKLAR	393.7	464.0	17.8%	14.7%	12.1%
A. Ticari Alacaklar (net)	2.1	3.8	85.9%	0.1%	0.1%
B. İlişkili Taraflardan Alacaklar (net)	0.0	0.0	A.D.	0.0%	0.0%
C. Diğer Alacaklar (net)	0.9	0.2	-79.2%	0.0%	0.0%
D. Finansal Varlıklar (net)	252.7	289.9	14.7%	9.4%	7.5%
E. Pozitif/Negatif Şerefiye (net)	-3.3	14.1	-533.0%	-0.1%	0.4%
F. Maddi Varlıklar (net)	120.7	127.3	5.5%	4.5%	3.3%
G. Maddi Olmayan Varlıklar (net)	11.0	11.2	1.6%	0.4%	0.3%
H. Ertelenen Vergi Varlıkları	7.2	14.7	104.9%	0.3%	0.4%
I. Diğer Duran Varlıklar	2.5	2.8	12.2%	0.1%	0.1%
TOPLAM VARLIKLAR	2,684.8	3,841.2	43.1%	100.0%	100.0%
Kaynak: TSPAKB				A.D.: Anlamlı Değişim	

Aracı kurumlar net olarak borsa para piyasasından borçlanmaktadırlar.

Toplam varlıklarda %3 payı olan kısa vadeli diğer alacaklar hesabı 2007 yılında %9 azalış ile 96 milyon YTL'ye gerilemiştir. Bu gerilemede en büyük pay, 95 milyon YTL'den 72 milyon YTL'ye gerileyen borsa para piyasasından alacaklarda gerçekleşmiştir. Bilançonun pasif tarafında borsa para piyasasına borçlar ise yaklaşık 1,5 kat artış ile 688 milyon YTL olmuştur. Özellikle bir aracı kurum borsa para piyasasından yoğun olarak borçlanmakta ve bu tutarı mevduatta değerlendirmektedir.

Diğer dönen varlıklardaki yaklaşık iki katlık artış ise, bir aracı kurumun müşterilerine ait dövizlerin, bu aracı kurumun bankadaki hesabı altında değerlendirilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu kalem, 2007 sonunda 54 milyon YTL'ye yaklaşmıştır.

Duran Varlıklar

Duran varlıklar hesabı 2006 yılına göre 70 milyon YTL'lik artışla 464 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Bu artışa rağmen, duran varlıkların toplam varlıklar içindeki payı 3 puan düşerek %12'ye gerilemiştir.

Toplam varlıkların yaklaşık %8'ini oluşturan finansal duran varlıklar kalemi %15 artışla 290 milyon YTL olmuştur. Bu kalemin altında izlenen vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar değişmeyerek 32 milyon YTL'de kalmıştır. Bu kalemde aracı kurumların çeşitli kurumlarda teminat veya bloke olarak tutmak zorunda oldukları menkul kıymetler takip edilmektedir.

Teminatlar 32 milyon YTL olmuştur.

Finansal duran varlıkların en önemli alt kalemi olan iştirakler ve bağlı ortaklıklar birkaç ayrı kalemde izlenmektedir. İştirakler ve bağlı ortaklıklar hesaplarının dışında bazı aracı kurumlar iştiraklerini satılmaya hazır hisse senetleri hesabında göstermektedir.

Bu tür farklılıklar da dikkate alındığında, aracı kurumların iştiraklerinin toplam bilanço değerinin 192 milyon YTL'den 234 milyon YTL'ye çıktığı görülmektedir. Kısacası, 290 milyon YTL tutarındaki finansal duran varlıkların yaklaşık %80'i iştiraklerden oluşmaktadır.

Finansal duran varlıkların %80'i iştiraklerdir .

Şerefiye kalemi 2006'daki 3 milyon YTL'lik negatif değerden, 2007 yılında 14 milyon YTL pozitif değere geçmiştir. Bu durum, banka kökenli bir aracı kurumun, aynı bankaya ait portföy yönetim şirketini devralmasından kaynaklanmaktadır.

Şerefiye hesabı pozitif dönmüştür.

Duran varlıkların %27'sini, toplam varlıkların ise %3'ünü oluşturan ve demirbaşlar, binalar, taşıtlar gibi varlıkları içeren maddi duran varlıklar kalemi ise 121 milyon YTL'den 127 milyon YTL'ye yükselmiştir. Bu kalemde 76 milyon YTL ile binalar en yüksek paya sahipken, amortismanlar 63 milyon YTL seviyesindedir.

YÜKÜMLÜLÜKLER

Bilançonun pasif tarafında kısa vadeli yükümlülükler 1 milyar YTL'den 1,6 milyar YTL'ye, özsermaye ise %30'luk artış ile 1,9 milyar YTL seviyesine yükselmiştir. Diğer taraftan, kalemlerin dağılımlarına bakıldığında, özsermaye payının 2006 yılına göre 5 puan azalarak %51'e gerilediği, kısa vadeli yükümlülüklerin payının ise 6 puan artarak %43'e ulaştığı görülmektedir.

2007 yılında özsermayenin payı azalmıştır.

Kısa Vadeli Yükümlülükler

Kısa vadeli yükümlülüklerde en önemli tutarlar 751 milyon YTL ile diğer finansal yükümlülükler ve 607 milyon YTL ile ticari borçlar kalemleridir.

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon YTL)				2006	2007
Yükümlülükler	31.12.2006	31.12.2007	Değişim	Dağılım	Dağılım
I. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	1,002.7	1,641.4	63.7%	37.3%	42.7%
A. Finansal Borçlar (net)	87.0	73.8	-15.2%	3.2%	1.9%
B. U.V. Fin. Borç. Kısa Vadeli Kısımları	0.0	0.0	A.D.	0.0%	0.0%
C. Finansal Kiralama İşl. Borçlar (net)	1.4	1.2	-11.0%	0.1%	0.0%
D. Diğer Finansal Yükümlülükler (net)	331.0	751.3	126.9%	12.3%	19.6%
E. Ticari Borçlar (net)	442.3	607.2	37.3%	16.5%	15.8%
F. İlişkili Tarafra Borçlar (net)	23.4	29.0	23.8%	0.9%	0.8%
G. Alınan Avanslar	1.1	2.3	106.3%	0.0%	0.1%
H. Borç Karşılıkları	56.3	95.0	68.7%	2.1%	2.5%
I. Ertelenen Vergi Yükümlülüğü	0.0	0.0	258.8%	0.0%	0.0%
J. Diğer Yükümlülükler (net)	60.2	81.7	35.7%	2.2%	2.1%
II. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	33.9	46.0	35.6%	1.3%	1.2%
A. Finansal Borçlar (net)	7.2	5.9	-17.7%	0.3%	0.2%
B. Finansal Kiralama İşl. Borçlar (net)	0.7	0.3	-62.9%	0.0%	0.0%
C. Diğer Finansal Yükümlülükler (net)	0.0	0.0	A.D.	0.0%	0.0%
D. Ticari Borçlar (net)	0.1	0.1	10.7%	0.0%	0.0%
E. İlişkili Tarafra Borçlar (net)	0.7	2.8	310.9%	0.0%	0.1%
F. Alınan Avanslar	0.0	0.0	A.D.	0.0%	0.0%
G. Borç Karşılıkları	19.3	25.8	34.0%	0.7%	0.7%
H. Ertelenen Vergi Yükümlülüğü	6.0	11.1	86.6%	0.2%	0.3%
I. Diğer Yükümlülükler (net)	0.0	0.0	7.7%	0.0%	0.0%
III. ANA ORTAKLIK DIŞI PAYLAR	148.7	212.1	42.7%	5.5%	5.5%
IV. ÖZSERMAYE	1,499.5	1,941.7	29.5%	55.9%	50.5%
A. Sermaye	764.2	907.4	18.7%	28.5%	23.6%
B. Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi	0.0	0.0	A.D.	0.0%	0.0%
C. Sermaye Yedekleri	511.9	583.5	14.0%	19.1%	15.2%
1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0.0	40.7	A.D.	0.0%	1.1%
2. Hisse Senedi İptal Karları	0.0	0.0	A.D.	0.0%	0.0%
3. Yeniden Değerleme Fonu	0.1	0.1	-33.1%	0.0%	0.0%
4. Finansal Varlıklar Değer Artış Fonu	76.8	101.9	32.7%	2.9%	2.7%
5. Özsermaye Enflasyon Düzeltmesi	435.0	440.9	1.4%	16.2%	11.5%
D. Kâr Yedekleri	177.0	278.0	57.1%	6.6%	7.2%
1. Yasal Yedekler	43.6	77.4	77.3%	1.6%	2.0%
2. Statü Yedekleri	0.1	0.0	-60.5%	0.0%	0.0%
3. Olağanüstü Yedekler	128.6	192.1	49.3%	4.8%	5.0%
4. Özel Yedekler	4.4	4.6	3.8%	0.2%	0.1%
5. Serm.Ekl. İşt.His.ve Gayr.Satış Kaz	0.2	4.2	1822.8%	0.0%	0.1%
6. Yabancı Para Çevrim Farkları	0.0	-0.3	2515.2%	0.0%	0.0%
E. Net Dönem Kârı/Zararı	187.9	309.5	64.7%	7.0%	8.1%
F. Geçmiş Yıllar Kâr/Zararları	-141.3	-136.7	-3.3%	-5.3%	-3.6%
TOPLAM ÖZSERMAYE VE YÜKÜM.	2,684.8	3,841.2	43.1%	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

A.D.: Anlamı Değil

Banka kredileri gerilemiştir.

2006 yılına göre %15 düşen finansal borçlar kalemi 74 milyon YTL ile yükümlülüklerde %2'lik bir paya gerilemiştir. Bu kalemin %92'sini banka kredileri oluştururken, bu kredilerin %19'u bir aracı kurumun satın alacağı sigorta şirketi için kullandığı banka kredisinden kaynaklanmaktadır.

Diğer finansal yükümlülükler, toplam yükümlülüklerin %20'sini oluşturmaktadır. Alt kalemi olan borsa para piyasasına borçlar ise bir önceki seneye göre yaklaşık 3 kat artmış ve 688 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Artış ağırlıkla tek bir aracı kurumun işlemlerini yansıtmaktadır. Borsa para piyasasına borçlar kalemi, bilançonun hazır değerler kalemi ile beraber değerlendirildiğinde, bu aracı kurumun borsa para piyasasından borçlanıp, banka mevduatına yöneldiği görülmektedir.

Bir aracı kurum borsa para piyasasından borçlanıp mevduata yönelmiştir.

Ticari borçlar altındaki müşterilere borçlar ise 2006 yıl sonuna kıyasla %77 artarak 305 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Müşterilere olan borçlara takas ve saklama merkezine olan borçlar eklendiğinde, aracı kurumların takas işlemlerinden kaynaklanan borçlarına ulaşılmaktadır. 2007 sonu itibarıyla aracı kurumların 491 milyon YTL takas borcu bulunmaktadır. Daha önce değinildiği üzere, bu tutarın karşılığı olarak 404 milyon YTL'lik takas alacağı kısa vadeli ticari alacaklar hesabı altında bulunmaktadır.

Takas borçları 491 milyon YTL'dir.

Kısa vadeli yükümlülüklerde önemli bir değişim borç karşılıklarında gerçekleşmiştir. Bir önceki seneye göre %63 artış gösteren bu kalem, 95 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Bu artıştaki en önemli sebep ise bazı aracı kurumların devam etmekte olan vergi davalarından dolayı ayırmış oldukları karşılıklardır.

Borç karşılıklarındaki artış, vergi davalarından kaynaklanmaktadır.

Kısa vadeli diğer yükümlülükler kalemi ise %48 artış ile 88 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Bu tutarın %72'sini oluşturan ödenecek vergi ve harçlar, %78 artışla 64 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Uzun Vadeli Yükümlülükler

Uzun vadeli yükümlülükler %36 artarak 46 milyon YTL'ye ulaşmış, ancak toplam yükümlülükler içindeki payı %1 seviyesinde kalmaya devam etmiştir.

Uzun vadeli yükümlülüklerde dikkati çeken, yaklaşık dört katlık artış gösteren ilişkili taraflara borçlardaki artıştır. Bu artış bir aracı kurumun sermaye artırımını öncesinde ortaklarının yatırmış oldukları tutardan kaynaklanmaktadır.

Uzun vadeli yükümlülüklerde en büyük paya sahip olan borç karşılıkları kaleminde, 2006 yıl sonuna göre %34'lük artış gerçekleşmiş ve 26 milyon YTL'ye yaklaşmıştır. Kıdem tazminatı kalemi, 17 milyon YTL ile borç karşılıkları kaleminin en büyük alt kalemidir.

Kıdem tazminatı karşılığı 17 milyon YTL'dir.

Ana ortaklık dışı paylar, konsolide mali tablo açıklayan aracı kurumların, iştiraklerinde sahip oldukları payları göstermektedir. Bu kalem %43 artışla 212 milyon YTL'ye yükselirken, toplam yükümlülükler içindeki payı önceki sene olduğu gibi %6 seviyesindedir. Bu hesaptaki artış, banka kökenli bir aracı

Ana ortaklık dışı payların %77'si bir aracı kuruma aittir.

kurumun aynı bankaya ait portföy yönetim şirketini devralmasından kaynaklanmaktadır. Ana ortaklık dışı paylar hesabının %77'si banka kökenli bir aracı kuruma aittir.

Özsermaye

Sektörün özsermayesi 1,9 milyar YTL'yi aşmıştır.

Özsermaye rakamlarına bakıldığında, 2006 sonunda 1,5 milyar YTL olan tutar, 2007 sonunda 1,9 milyar YTL'yi aşmıştır. Özsermayenin nominal olarak %30'luk artışına rağmen, toplam yükümlülükler içindeki payı 5 puan düşerek %51'e gerilemiştir. Sektörün özsermayesinin %30'u banka kökenli iki aracı kuruma aittir.

Özsermayenin hemen hemen yarısı ödenmiş sermayedir.

Bilanço toplamının %24'ü ödenmiş sermayeden oluşurken, %15'i sermaye yedeklerinden oluşmaktadır. Sermaye yedeklerinde nominal olarak %14'lük artışa rağmen, toplam yükümlülükler içindeki payında 4 puanlık bir gerileme söz konusudur. Nominal artış hisse senetleri ihraç primlerinin 41 milyon YTL'ye ulaşmasından kaynaklanmaktadır. Bu artışın sebebi İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin halka arz edilmesidir.

Öte yandan, sermaye yedeklerinin bir alt kalemi olan enflasyon düzeltmesi farkları, 441 milyon YTL ile toplam yükümlülüklerde %12'lik bir paya sahip olmuştur. Enflasyon düzeltmesi farkları geçmiş yıllarda sahip olunan varlıkların bugünkü değerine getirilmesi için yapılan hesaplamaları yansıtmaktadır.

Enflasyon düzeltmesi özsermayeyi olumlu etkilemektedir.

Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile geçmiş yıllar zararları netleştirilirse, aracı kurumlarda enflasyon düzeltmesinin net etkisi ortaya çıkmaktadır. Buna göre, enflasyon düzeltmesi işlemleri, 2006 ve 2007 yıllarında aracı kurumların özsermayelerini sırasıyla 294 ve 304 milyon YTL artırmıştır.

Kârlılık 2007'de artmıştır.

Özsermaye yapısında önemli bir diğer nokta ise aracı kurumların kârlılığıdır. Net dönem kârı önceki sene sonuna göre %65 artışla 309 milyon YTL'ye ulaşırken, toplam yükümlülüklerdeki payı %8 olmuştur.

Sonuç

Genel olarak, aracı kurumlar sağlam ve likit mali yapılarını korumaktadır. Sektör portföyünün ağırlıklı olarak repo ve mevduatta değerlendirildiği görülmektedir. Borsa para piyasasından yapılan borçlanmadaki artış da dikkate alındığında, sektörün kısa vadeli borçlanıp mevduata yöneldiği söylenebilmektedir. Ancak, bu durum ağırlıklı olarak tek bir aracı kurumun işlemlerinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca, sektörün kârlılığı, 2007 yılında önemli ölçüde artmıştır.

GELİR TABLOSU ANALİZİ

Aracı kurumların esas faaliyetlerinden elde ettikleri iki ana gelir kalemi mevcuttur. Birincisi, ağırlıklı olarak yatırım araçlarının alım-satım aracılığı, kurumsal finansman faaliyetleri ve varlık yönetimi hizmetleri karşılığında alınan komisyon gelirlerini ifade eden hizmet gelirleridir. Hizmet gelirleri, 2007 yılında %24'lük artış ile 833 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Aracı kurumların esas faaliyetlerinden elde ettiği iki ana gelir kalemi vardır.

İkinci ana gelir kalemi ise kredili işlem, ödünç menkul kıymet işlemleri ve diğer faiz gelirlerini içeren esas faaliyetlerden diğer gelirlerdir. Bu gelir kalemi ise, 2006 yılına göre %30'luk artış ile 178 milyon YTL'ye yükselmiştir.

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Gelir Tablosu (Milyon YTL)					
	31.12.2006	31.12.2007	Değişim	2006 Dağılım	2007 Dağılım
A. Satış Gelirleri (net)	148,857.5	156,671.5	5.2%	17593.2%	14476.7%
B. Satışların Maliyeti (-)	-148,819.4	-156,600.3	5.2%	-17588.7%	-14470.1%
C. Hizmet Gelirleri (net)	671.0	832.8	24.1%	79.3%	77.0%
D. Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler (net)	137.0	178.2	30.1%	16.2%	16.5%
BRÜT ESAS FAALİYET KÂRI/ZARARI	846.1	1,082.2	27.9%	100.0%	100.0%
E. Faaliyet Giderleri (-)	-674.5	-779.7	15.6%	-79.7%	-72.0%
NET ESAS FAALİYET KÂRI/ZARARI	171.6	302.6	76.3%	20.3%	28.0%
F. Diğer Faaliyetlerden Gelir ve Kârlar	206.3	316.3	53.3%	24.4%	29.2%
G. Diğer Faaliyetlerden Gider ve Zarar(-)	-84.7	-94.8	11.8%	-10.0%	-8.8%
H. Finansman Giderleri (-)	-46.8	-88.1	88.3%	-5.5%	-8.1%
FAALİYET KÂRI (ZARARI)	246.4	436.0	76.9%	29.1%	40.3%
I. Net Parasal Pozisyon Kâr/Zararı	0.4	0.5	18.3%	0.1%	0.0%
ANA ORTAKLIK DIŞI KÂR/ZARAR	-11.4	-41.6	266.1%	-1.3%	-3.8%
VERGİ ÖNCESİ KÂR/ZARAR	235.5	395.0	67.7%	27.8%	36.5%
J. Vergiler (-)	-47.7	-85.5	79.5%	-5.6%	-7.9%
NET DÖNEM KÂRI/ZARARI	187.9	309.5	64.7%	22.2%	28.6%

Kaynak: TSPAKB

Aracı kurumların ana faaliyet geliri olarak değerlendirilemeyecek olan, ancak önemli bir tutarı oluşturan üçüncü bir kalem ise alım-satım kâr/zararlarıdır. Gelir tablosundaki satış gelirleri, aracı kurumların kendi portföylerinden yaptıkları menkul kıymet satışlarını gösterirken, satışların maliyeti ise bu menkul kıymetlerin alış maliyetidir. Satış gelirlerinden satışların maliyeti çıkarıldığında, alım-satım kâr/zararına ulaşılmaktadır. Alım-satım kârları 2006 yılına kıyasla %87 artış göstermiş ve 71 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Alım-satım kârları %87 artmıştır.

Gelir tablosundaki brüt esas faaliyet kârı/zararı hesabı, hizmet gelirleri, esas faaliyetlerden diğer gelirler ve alım-satım kârlarının toplamından oluşmaktadır. Brüt kâr, daha açık bir ifadeyle aracı kurumların toplam gelirlerini ifade etmektedir. Sektörün toplam gelirleri, 2006 yılına göre %28 artarak 1,1 milyar YTL'ye ulaşmıştır.

Toplam gelirler %28 artışla 1,1 milyar YTL'ye çıkmıştır.

Birliğimiz aracı kurumların mali tabloları ile birlikte bu tabloların dipnotlarını da derlemektedir. Muhasebe yöntemlerinde oluşan

Gelir tablosu ile gelir yapısı arasında küçük farklar vardır.

farklılıklardan dolayı, gelir tablosu ile bu tablonun dipnotlarından oluşturulmuş diğer tablolar arasında farklılıklar bulunabilmektedir. Örneğin, yukarıda yer alan gelir tablosunda 1.082 milyon YTL olarak belirtilen brüt esas faaliyet kârı, aşağıda yer alan gelir kompozisyonu tablosunda 1.083 milyon YTL olarak görülmektedir. İlerleyen bölümlerde, sektörün gelirlerinin daha detaylı bir şekilde ele alınabilmesi için dipnotlarda yer alan veriler kullanılmıştır.

Gelir Kompozisyonu (Milyon YTL)			2006	2007
	31.12.2006	31.12.2007	Değişim	Dağılım
Net Komisyon Gelirleri	509.4	605.0	18.8%	59.8%
Diğer Ana Faaliyet Gelirleri	303.7	407.2	34.1%	35.7%
Alım-Satım Kâr/Zararları	38.2	71.2	86.6%	4.5%
Toplam	851.2	1,083.4	27.3%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Gelirler üçe ayrılabilir.

Gelir tablosundaki sınıflandırmanın yanında, aracı kurumların gelirleri net komisyon gelirleri, diğer ana faaliyet gelirleri ve menkul kıymet alım-satım kâr/zararları olarak sınıflandırılabilir.

Komisyon gelirlerinin payı gerilemiştir.

Sektörün toplam gelirleri 2007 yılında %27 artış ile 1,1 milyar YTL olmuştur. Önceki yıla göre %19 artış gösteren net komisyon gelirleri %56 ile toplam gelirlerde en yüksek paya sahiptir. 2006 yılına göre toplam gelirlerdeki payı 4 puan azalan net komisyon gelirlerini, aynı yıla göre %34 artarak 407 milyon YTL'ye ulaşan diğer ana faaliyet gelirleri izlemektedir. Alım-satım kârlarının payı ise %7'ye çıkmıştır.

Net Komisyon Gelirleri

Toplam komisyon gelirleri %19 artarken...

Net komisyon gelirleri, menkul kıymet işlemlerinden alınan komisyonlardan, müşterilere yapılan iadeler ve acentelere ödenen paylar düşüldükten sonra, aracı kuruma kalan net rakamı göstermektedir. 2007 yılında 79 kurum müşterilerine komisyon iadesi yapmış veya acenteleriyle komisyon paylaşımına gitmiştir. 2007 yılı itibarıyla aracı kurumların elde ettikleri net komisyon gelirleri %19 artışla 605 milyon YTL olmuştur.

Net Komisyon Gelirleri (Milyon YTL)			2006	2007
	31.12.2006	31.12.2007	Değişim	Dağılım
Hisse Senedi Komisyonları	485.2	520.3	7.2%	95.2%
Vadeli İşlem Komisyonları	10.9	70.1	544.2%	2.1%
SGMK Komisyonları	10.7	14.6	36.1%	2.1%
Diğer M. K. Aracılık Kom.	2.6	0.0	-98.5%	0.5%
Net Komisyon Gelirleri	509.4	605.0	18.8%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

...hisse senedi komisyon gelirleri sadece %7 artmıştır.

Net komisyon gelirlerinin dağılımına bakıldığında, en büyük gelir kaleminin hisse senedi komisyonları olduğu görülmektedir. 2007 yılında aracı kurumların gerçekleştirdiği hisse senedi işlem

hacmi 2007'de %21 artarak 769 milyon YTL seviyesine ulaşmıştır. İşlem hacmindeki bu artış hisse senedi komisyonlarına ancak %7 artış olarak yansiyabilmiştir. 2007 sonunda 520 milyon YTL'ye ulaşan hisse senedi komisyonlarının, komisyon gelirleri içindeki payı ise %95'ten %86'ya gerilemiştir. Bu gerilemenin nedeni ise hızla artan vadeli işlem komisyon gelirleridir.

Vadeli işlem hacminde gerçekleşen yedi katın üzerindeki artış, komisyon gelirlerine de yansımış ve benzer oranda bir yükseliş görülmüştür. 2006'da 11 milyon YTL seviyelerinde olan vadeli işlem komisyonları, 2007'de 70 milyon YTL'nin üzerine çıkmıştır. 2006'da tüm komisyonlar içinde %2 paya sahip olan vadeli işlem komisyon gelirleri, 2007 yılında %12'lik bir pay elde etmiştir.

2006 sonu itibariyle 39 aracı kurum vadeli işlem komisyonu elde ediyorken, 2007'de kurum sayısı 58'e ulaşmıştır. 2006 yılında olduğu gibi 2007 yılında da elde edilen vadeli işlem komisyonlarının hemen hemen yarısını sadece üç aracı kurum paylaşmaktadır. Bu üç aracı kurumun vadeli işlem hacmindeki payının ise %35 olduğu görülmektedir. Öte yandan, 2006 yılında vadeli işlem komisyonlarında ilk on aracı kurumun payı %77 iken, bu oran 2007'de %73'e gerilemiştir.

Repo, hazine bonusu ve devlet tahvili alım-satım işlemlerinden alınan SGMK komisyonları nominal olarak %36'lık artış göstermiş, toplam komisyonlar içindeki payı değişmemiştir. Bununla beraber, özel sektör borçlanma araçları, yatırım fonları, yabancı menkul kıymet ve diğer menkul kıymet satışlarından elde edilen komisyonları ifade eden diğer menkul kıymetlerden elde edilen komisyonlar ise ihmal edilecek boyutlara gerilemiştir.

Net hisse senedi komisyon gelirlerinin yatırımcıların hisse senedi işlem hacmine oranı, sektörün ortalama efektif komisyon oranını vermektedir. Yatırımcıların işlem hacmi, toplam işlem hacminden aracı kurum portföyüne yapılan hisse senedi işlem hacmi çıkarılarak bulunmaktadır. Yatırımcıların 2007 sonu itibariyle 98 aracı kurumda gerçekleştirdiği hisse senedi işlem hacmi 729 milyar YTL'dir. Böylece sektörün efektif komisyon oranı %0,071 (yüzbinde yetmişbir) olarak hesaplanmaktadır. 2006 sonunda ise bu oran %0,081 (yüzbinde seksenbir) idi. Burada altı çizilmesi gereken nokta, belirtilen komisyon oranlarının elde edilen gelir olarak değil, aracı kuruma kalan gelir olarak değerlendirilmesi gerektiğidir. Diğer bir ifadeyle, hisse senedi işlem hacmi 10.000 YTL olduğunda, aracı kurumların komisyon gelirleri 7,1 YTL olmaktadır.

Diğer Ana Faaliyet Gelirleri

Sektörün ikinci önemli gelir grubu olan diğer ana faaliyet gelirleri, kredili işlemler, varlık yönetimi ve kurumsal finansman

Vadeli işlem komisyonları 7 kat artmıştır.

Vadeli işlem komisyonlarında yoğunlaşma yüksektir.

SGMK komisyonları payını korurken, diğer komisyon gelirleri sıfıra yaklaşmıştır.

2007'de sektörün efektif hisse senedi komisyon oranı %0,07'ye gerilemiştir.

Diğer faaliyet gelirleri %34 artmıştır.

gibi faaliyetlerden elde edilen gelirleri içermektedir. 2006 yılında 304 milyon YTL iken, 2007 yılında %34 artışla 407 milyon YTL'ye yükselmiştir. Tüm gelirler içindeki payı ise 2 puanlık artışla %38'e ulaşmıştır.

**Varlık yönetimi gelirleri
%53 artmıştır.**

Diğer ana faaliyet gelirlerinin dağılımında bir önceki yıl olduğu gibi en büyük pay varlık yönetimi gelirlerindedir. Portföy yönetimi ve yatırım fonları işlemlerinden elde edilen komisyonları ifade eden varlık yönetimi gelirleri, 2006 yılına göre %53 artış göstererek 158 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Bu gelirlerin %41'ini banka kökenli bir aracı kurum tek başına oluşturmuştur. Varlık yönetimi gelirlerinin diğer ana faaliyet gelirleri içindeki payı ise %34'ten %39'a çıkmıştır.

Diğer Ana Faaliyet Gelirleri (Milyon YTL)				2006	2007
	31.12.2006	31.12.2007	Değişim	Dağılım	Dağılım
Varlık Yönetimi Gelirleri	103.6	158.1	52.6%	34.1%	38.8%
Kredili İşlem Faiz Gelirleri	101.0	114.3	13.2%	33.3%	28.1%
Kurumsal Finansman Gelirleri	56.3	76.9	36.6%	18.5%	18.9%
Diğer Gelirler	20.0	32.5	62.6%	6.6%	8.0%
Diğer Komisyonlar	22.8	25.5	11.6%	7.5%	6.3%
Toplam	303.7	407.2	34.1%	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

**Kredili işlem gelirleri 114
milyon YTL olmuştur.**

Diğer ana faaliyet gelirleri içinde ikinci önemli kalem kredili işlemlerden elde edilen faiz gelirleridir. 2006 yılı sonunda kullanılan kredi bakiyesi 478 milyon YTL iken, 2007 sonunda bu rakam 492 milyon YTL'ye çıkmıştır. Kredi hacmindeki bu artış ile beraber, 2006 yılında 101 milyon YTL olan kredili işlem faiz gelirleri, 2007 yılında 114 milyon YTL'ye yükselmiştir. Dağılımdaki payı bir önceki seneye göre 5 puanlık gerileme gösteriyor olsa da, kredili işlem faiz gelirleri %28 pay ile bu gruptaki ikinci büyük gelir kalemi olmuştur.

**Kurumsal finansman
gelirlerinin payı
değişmemiştir.**

Kurumsal finansman gelirleri, halka arz, danışmanlık, şirket satın alma/birleşme, sermaye artırımı, temettü dağıtım işlemlerinden alınan komisyon ve gelirlerden oluşmaktadır. 2006 yılında 56 milyon YTL olan kurumsal finansman gelirleri, 2007 yılında 77 milyon YTL'ye çıkmıştır. Toplam ana faaliyet gelirleri içindeki payı ise bir önceki sene olduğu gibi %19'da kalmıştır.

**Birincil halka arzlar,
kurumsal finansman
faaliyetlerinde önemli bir
gelir kalemidir.**

Kurumsal finansman gelirlerinin en önemli kısmı halka arzlardan elde edilmektedir. 2007 yılında 4,5 milyar YTL değerinde 11 halka arz gerçekleştirilmiştir. Aracı kurumlar 10 halka arza aracılık yaparken, bir borsa yatırım fonunun halka arzı ise ilgili portföy yönetim şirketi tarafından avans ile kurularak gerçekleştirilmiştir. 2006 yılında gerçekleştirilen birincil halka arz sayısı 2007'nin yaklaşık iki katı, 19 adet olmasına karşın, toplam tutarı 2007 yılının yaklaşık dörtte biri kadar, 1,2 milyar YTL idi. 2007 yılındaki bu yüksek hasılatın %57'si Halkbank'ın birincil halka arzından elde edilmiştir. Halka arz işlemlerindeki bu artış, aracı kurumların kurumsal finansman gelirlerine de yansımıştır.

Birincil halka arzların yanı sıra ikincil halka arz ve toptan satışlar pazarı işlem gelirleri de kurumsal finansman gelirlerine katkıda bulunmaktadır. 2007'de aralarında Akbank ve Şekerbank'ın pay devirlerinin gerçekleştiği toptan satışlar pazarında 2,5 milyar YTL tutarında 5 adet işlem gerçekleşmiştir. 2006'da ise 987 milyon YTL değerinde 19 adet toptan satış işlemi gerçekleşmişti. 2007 yılında tamamlanan 193 adet kurumsal finansman projesi bu alandaki gelirleri artırmıştır. 2006 yılında ise tamamlanan 157 adet kurumsal finansman projesi söz konusuydu.

Toptan satışlardan elde edilen gelir artmıştır.

193 kurumsal finansman projesi tamamlanmıştır.

Diğer gelirler kalemi bir önceki yıla göre %63 artış göstererek 32 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Diğer gelirler kalemi, aracı kurumların müşterilerinden aldıkları temerrüt faizleri ve iştiraklerinden sağladıkları çeşitli gelir kalemlerini içermektedir. Diğer gelirler kaleminin payı 2006 yılına kıyasla artış gösterirken, diğer komisyonların payında ise gerileme söz konusudur. EFT, virman, saklama ücretleri gibi gelirleri içeren bu kalem, 2007 yılında 25 milyon YTL'ye ulaşmış olsa da, toplam içindeki payında küçük bir gerileme mevcuttur.

Diğer gelirler %63 artmıştır.

Alım-Satım Kârları

Sektörün üçüncü önemli gelir kalemi, menkul kıymet alım-satım kârlarıdır. 2006 yılında 38 milyon YTL kâr eden sektör, 2007 yılında kârını %87 artırarak 71 milyon YTL'ye yükseltmiştir. Toplam gelirler içindeki payı ise ufak bir artışla %7'ye çıkmıştır. Aşağıdaki tabloda alım-satım kârlarının menkul kıymetler bazındaki dağılımı sunulmaktadır.

Alım-satım kârları 71 milyon YTL'ye yükselmiştir.

Aracı kurumların DİBS'lerden elde ettikleri alım-satım kârları, 2006 yılında 27 milyon YTL iken, 2007 yılında yaklaşık beş kat artarak 128 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Alım-Satım Kâr/Zararları (Milyon YTL)				2006	2007
	31.12.2006	31.12.2007	Değişim	Dağılım	Dağılım
DİBS	27.3	128.2	369.6%	71.6%	180.1%
Hisse Senetleri	10.0	28.9	187.4%	26.3%	40.5%
Vadeli İşlemler	0.2	1.4	502.7%	0.6%	2.0%
Diğer Menkul Kıymetler	-0.2	0.3	A.D.	-0.4%	0.4%
Özel SGMK	0.1	0.0	-32.4%	0.2%	0.1%
Yatırım Fonları	0.6	-11.9	A.D.	1.6%	-16.7%
Yabancı Menkul Kıymet	0.1	-75.7	A.D.	0.1%	-106.3%
Toplam	38.2	71.2	86.6%	100.0%	100.0%
Kaynak: TSPAKB				A.D.: Anlamli Değil	

DİBS alım-satım kârlarının iki bileşeni vardır. Birincisi, yatırımcıların DİBS işlemlerinden elde edilen aracılık geliridir. Örneğin bir yatırımcı hazine bonusu almak istediğinde aracı kuruma emir vermekte, aracı kurum bonoyu kendi portföyüne almakta, sonra kendi portföyünden yatırımcıya satmaktadır. Aslında alım-satım aracılığı olan bu işlem, aracı kurumun gelirlerine komisyon geliri değil, alım-satım kârı olarak

DİBS kârlarının komisyon niteliği de vardır.

yansımaktadır. Kısacası burada düzenli bir aracılık geliri unsuru vardır.

İkinci bileşen ise aracı kurumun kendi DİBS portföyüne yaptığı alım-satım işlemlerinden elde ettiği kârlardan oluşmaktadır. 2006 sonunda %20 seviyelerinde olan faiz oranlarının, yıl sonuna doğru %16-17 bandına gerilemesi ile beraber, alım-satım kârlarında artış görülmektedir. 2007 sonu itibariyle gerçekleşen 128 milyon YTL'lik alım-satım kârları özellikle yılın son çeyreğinde oluşurken, %74'ünü bir aracı kurum tek başına sağlamıştır.

***Hisse senedi alım-satım kârı
2007'de artış göstermiştir.***

Hisse senedi alım-satımlarından elde edilen kâr 10 milyon YTL'den 29 milyon YTL'ye çıkmıştır. Hisse senedi işlemlerinden elde edilen kârın yarısını iki aracı kurum gerçekleştirmiştir.

***Vadeli işlem kârları önemli
hale gelmektedir.***

Vadeli işlemler aracılığı ile elde edilen alım-satım kârları 2006 yılına göre 6 katın üzerinde bir artış ile 1,4 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Bu artışa rağmen vadeli işlemlerden elde edilen alım-satım kârlarının toplam içindeki payı %2'dir.

Diğer menkul kıymetlerden elde edilen kâr ağırlıklı olarak eurobond alım-satım kârlarını ifade etmektedir. Aracı kurumlar diğer menkul kıymet alım-satımlarından 2006 yılında 157.000 YTL civarında zarar ederken, 2007 yılında 250.000 YTL kâr etmiştir.

Yatırım fonlarında ve...

Aracı kurumlar kendi portföylerine aldıkları yatırım fonlarından 2006 yılında 629.000 YTL kâr etmişken, 2007 yılında 12 milyon YTL civarında zarar etmişlerdir. Bu zarar tutarının büyük kısmı, bir aracı kurumun vadeli işlemler ve borsa yatırım fonları arasında yaptığı arbitraj işlemlerinden kaynaklanmaktadır. Kurum, borsa yatırım fonlarından zarar ederken vadeli işlem sözleşmelerinden kâr etmiştir.

***...yabancı menkul
kıymetlerde zarar edilmiştir.***

Tabloda en dikkati çekici kalem olan yabancı menkul kıymetlerde ise önemli seviyede bir zarar gerçekleşmiştir. 2006'da 50.000 YTL kâr edilirken, 2007 yılında 76 milyon YTL'ye yakın zarar edilmiştir. Bu zarar, bir aracı kurumun yurtdışında özel sektör tahvillerinde yaptığı işlemlerden kaynaklanmaktadır.

Sonuç olarak, aracı kurumların toplam faaliyet gelirlerini gösteren brüt esas faaliyet kârı, 2007 yılında %28'lik artış ile 1,1 milyar YTL'ye çıkmıştır.

Hemen hemen tüm gelir kalemlerinde artış gerçekleşirken, vadeli işlem komisyonları, kurumsal finansman gelirleri ve kamu kesimi SGMK alım-satım kârlarında önemli büyümeler gerçekleşmiştir.

Faaliyet Giderleri

Sektörün toplam gelirlerindeki %28 artışla beraber, faaliyet giderlerindeki artış %16'da kalmıştır. 2007 yılında faaliyet giderleri 780 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Faaliyet giderleri %16 artmıştır.

Bir önceki sene olduğu gibi 2007 yılında da faaliyet giderlerinin yarısından fazlasını personelle ilgili giderler oluşturmaktadır. 2006 yılında 352 milyon YTL olan personel giderleri 2007 yılında 422 milyon YTL'ye yükselmiştir. Personel giderlerine, ücretlerin yanı sıra, çalışanlarla ilgili sigorta, servis, yemek, özel sağlık sigortası gibi yan ödeme ve giderler de dahil olmaktadır.

Personel giderleri %20 artmıştır.

Faaliyet Giderleri (Milyon YTL)			2006	2007
	31.12.2006	31.12.2007	Dağılım	Dağılım
Personel Giderleri	-352.1	-421.9	19.8%	54.1%
Genel Yönetim Giderleri	-172.7	-189.8	9.8%	24.3%
Pazarlama, Satış Giderleri	-34.6	-42.7	23.4%	5.5%
İşlem Payları, Saklama Ücretleri	-29.0	-33.3	14.8%	4.3%
Diğer Resmi Giderler	-61.7	-68.1	10.4%	8.7%
Amortismanlar	-24.4	-23.9	-1.8%	3.1%
Toplam	-674.5	-779.7	15.6%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Sektörde ortalama çalışan sayısı 2006 yılında 5.956, 2007'de ise 5.899'dur. 2006 yılında bir çalışanın aylık ortalama maliyeti 4.925 YTL iken, 2007 yılında bu rakam %21 artış ile 5.959 YTL'ye yükselmiştir.

Sektörde bir çalışanın aracı kuruma aylık maliyeti 5.959 YTL'dir.

İkinci önemli gider kalemi olan genel yönetim giderleri; kira, elektrik, su, telefon, bilgi işlem altyapısı gibi giderlerden oluşmaktadır. Genel yönetim giderleri 2007 yılında %10'luk artış ile 190 milyon YTL civarına ulaşırken, tüm giderler içinde %24 paya sahiptir.

Genel yönetim giderleri %10 artmıştır.

Diğer resmi giderler; dönem içinde ödenen çeşitli vergiler, harçlar, komisyonlar ve üyelik aidatlarını içermekte olup %10 artışla 68 milyon YTL'ye yükselmiştir.

İşlem payları ve saklama ücretleri kalemi; İMKB, VOB, Takasbank ve MKK gibi sermaye piyasası kurumlarına yapılan ödemeleri ifade etmekte olup, 2006 yılında 29 milyon YTL, 2007 yılında ise 33 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Bu gider kalemlerinin tüm faaliyet giderleri içindeki payı da %4 civarında seyretmektedir.

Sermaye piyasası kurumlarına yapılan ödemeler %15 artmıştır.

Kârlılık

Faaliyet giderlerinin düşülmesiyle, aracı kurumların 2007 yılındaki net esas faaliyet kârı bir önceki yıla kıyasla %76 artarak 303 milyon YTL'ye yükselmiştir.

Net esas faaliyet kârı %76 artmıştır.

Faiz gelirleri 200 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Diğer faaliyetlerden gelirler ve kârlar %53'lük artış sonucu 316 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın önemli bir kısmını 199 milyon YTL ile faiz gelirleri oluşturmaktadır. Faiz gelirlerinin %66'sını 130 milyon YTL ile mevduat faizi gelirleri sağlamıştır. 11 milyon YTL'lik kısmını temettü gelirleri oluştururken, 106 milyon YTL'lik kısmı ise iştiraklerdeki veya diğer varlıklardaki değer artışları gibi reeskont kalemlerini içeren diğer gelir ve kârlar hesabına aittir.

Menkul kıymet değer düşüş karşılıkları %12 artmıştır.

95 milyon YTL tutarındaki diğer faaliyetlerden gider ve zararlar hesabı ağırlıklı olarak reeskont hesaplarından oluşmaktadır. Bir önceki seneye göre %12 artış gösteren bu hesap kalemi, aracı kurumların menkul kıymet zarar tahakkuklarını taşımaktadır.

Aracı kurumlar borsa para piyasasına borçlanmaktadır.

Bir önceki yıla göre %88 artış göstererek 88 milyon YTL'ye ulaşan finansman giderlerinin neredeyse tamamı borsa para piyasası borçlarından kaynaklanmaktadır. Bu kalemin %70'ini borsa para piyasasından düşük faiz oranı ile borçlanıp, yüksek mevduat faizlerinden yararlanan bir aracı kurum yaratmaktadır.

Faaliyet kârı 436 milyon YTL'ye yükselmiştir.

Finansman giderlerinin düşülmesinin ardından, sektörün faaliyet kârı 436 milyon YTL olmaktadır. 2006 yılında 246 milyon YTL olan faaliyet kârı, %77'lik artış göstermiştir.

Ana ortaklık dışı kâr/zarar kalemi, konsolide bilançoda, iştirak ve bağlı ortaklıkların net dönem kârlarından ana ortaklığın doğrudan veya dolaylı kontrolü dışında kalan paylara isabet eden kısmını göstermektedir. Başka bir deyişle, aracı kurumlar, konsolide edilen iştirak ve bağlı ortaklıklardan kaynaklanan kâr ve zararın düzeltilmesini bu kaleme yapmakta ve iştirakin kendine ait olmayan kısmının kârını çıkarmakta, zarar varsa da kendine ait olmayan zarar tutarını eklemektedir.

İştiraklerdeki kâr, gelir tablosuna negatif yansımaktadır.

2007 yılında aracı kurumların konsolide edilen iştirakleri, 2006 yılında olduğu gibi kâr etmiştir. Bu nedenle, sektörün konsolide ana ortaklık dışı kârı olan 42 milyon YTL, gelir tablosuna negatif olarak yansımıştır. Böylece, vergi öncesi kâr 395 milyon YTL'ye düşmektedir.

Efektif vergi oranı %22 olmuştur.

2006 yılında 99 aracı kurumun 57'si kâr ederken, 2007 yılında ise 98 aracı kurumdan 68'i kâr etmiştir. Efektif vergi oranları 2006 yılında %20 iken, 2007 yılında %22'ye yükselmiştir.

Aracı kurum sektörünün 2007 sonu itibariyle elde ettiği net kâr, bir önceki yıla göre %65 artmıştır. 2006 yılında 188 milyon YTL (131 milyon \$) olan net dönem kârı, 2007'de 309 milyon YTL'ye (238 milyon \$) yükselmiştir.

Kâr marjlarına bakıldığında, aracı kurumlar 2006 yılında 100 YTL'lik gelirlerinin 80 YTL'sini faaliyet giderlerine harcarken, 20 YTL'si net esas faaliyet kârı olarak kalmaktaydı. Diğer faaliyet gelirlerinin etkisiyle vergi öncesi kâr marjı %28'e ulaşmış,

sektörün vergi sonrası net kâr marjı ise %22 olarak gerçekleşmişti.

2007 yılında ise aracı kurumlar, 100 YTL'lik gelirlerinin 72 YTL'sini faaliyet giderlerine harcarken, 28 YTL'si net esas faaliyet kârı olarak kalmıştır. Diğer faaliyet gelirlerinin net pozitif etkisi ile vergi öncesi kâr marjı %36'ya ulaşmış, vergilerin düşülmesinin ardından sektörün net kâr marjı %29 olarak gerçekleşmiştir.

2006 yılının ikinci çeyreğinde yaşanan finansal dalgalanma, sektörün kârlılığını olumsuz etkilemişti. Ancak 2007 yılında gerçekleşen işlem hacmi artışlarına bağlı olarak, kârlılık rakamları tekrar artış göstermeye başlamıştır.

Net kâr marjı 2007'de %29'a yükselmiştir.

2007'de kârlılık tekrar artış göstermeye başlamıştır.